

գոյացընեն : Եւ յատկութիւնս ալ ունեցողը մէյմը ձիու մաղէ հիւսուած չուաններն են , մէյմըն ալ մաքուր հաստ դերձանէ շինուածները :

Հաստ թուղթը՝ կիփծեցելու թուղթը և կամ տպելու թուղթը չորցընելէն ետքը , թղթին հակերը կը դընեն մամուլին տակը . բայց տպի թուղթը դեռ մամուլին տակը չդրած՝ պէտք է ծեծել ու յղկել : Կրելու թուղթն ալ դեռ չծեծած՝ հարկաւոր է վրան ճերմակ նիւթ մը լեցընել , որ է սոսինձ և լուծած պաղլեղ . վասն զի գրելու համար պէտք է աւելի կարծր ու պինդ ըլլայ՝ քան թէ կակուղ . երբ որ կակուղ ըլլայ թուղթը , գրերը կը պտղին : Եւ սոսինձը կը շինուի ոչխարի ոսկորներով ու կաշիի կտորուանքներով . բայց աւելի աղէկ կ'ըլլայ մազաղաթի կտորուանքներէ , որ պղնձէ ամանի մը մէջ ջրով կ'եփեն , ետքը թղթին թերթերը ամէն մէկ անգամուն իրեք անգամ ջրով հարած սոսըն ձի մէջ կը խոթեն : Երբ որ կը սոսնձի , կ'առնեն մամուլին տակը կը դնեն , որպէս զի սոսնձին աւելորդ մասերը դուրս ելլեն . վասն զի երբ որ շատ կ'ըլլայ , թուղթը կը փճացընէ . երբ որ կը չորնայ , ան ատեն կ'առնեն նորէն ու ջրոտ պաղլեղի սոսնձի մէջ կ'ընկղմեն : Սպաղլեղով սոսինձը կը չորնայ ու կամաց կամաց անոր բնական խժային յատկութիւնը կը պակսի , ու թղթին մէջ աղէկ մը կը տոգորուի . երբ որ աս ալ կը չորցընեն , ան ատեն թերթ թերթ կը բաժնեն : Երբ ու հարկւր տարի առաջ ամէն տեսակ թուղթը կը սոսնձէին . բայց աս ետքի ատեններս ջանացին այնպիսի գիւտ մը հնարել որ տպելու թուղթն ալ չսոսըն ձեն ու չպտղի : Չիները ջրոտ սոսինձ գործածելու տեղը՝ եփած բրինձ կը գործածէին :

Թղթին էն վերջի գործողութիւնը ողորկեն է . աս ալ կ'ըլլայ մէկ ծանր երկըթէ ուռով կամ լողքարով մը .

աս քարին փայտէ գաւազան մը անցուցած է . քարը թղթին թերթերուն վրայէն կ'անցընեն , որ դուռած է շտկեցընելու գործիքին վրայ . աս քարը կրնայ շարժիլ ջաղացքով : Երբ որ թուղթը ինչպէս որ պէտք է նէ աղէկ պնդացած ու փայլեցուցած է , հարկաւոր է զատել զանոնք ու թերթ թերթ ծալել . բայց որովհետեւ թերթերուն եզերքը ներս դուրս անկանոն ձև մը ունին , նախ կտրելու ու շտկեցընելու է , ետքը մէկտեղ իրարու հետ կապելու է :

Կունաւոր թուղթ շինելու համար , մանաւանդ մանուշակագոյն կամ կապուտ , հասարակ քուրջ կը գործածեն . իսկ քանի որ տաշտի մէջ են , ինչ գոյն որ կ'ուզեն նիւթին տալ՝ ան ատեն մէջը կը խառնեն :

Հ . Ե . 4

Բարէ Կացախ շինելու Կերպ :

Երկուսի աման մը կամ շիշ մը առ , մէջը լեցուր մէկ դգալ մը գինի . միայն թէ աս գինին գէթ վեց ամսուան գինի ըլլայ . ետքը ամանին բերանը առանց գոցելու տաք տեղ մը դիր , այնպէս որ տաքութիւնը 20 աստիճանի ըլլայ : Հինգ վեց օրէն երբ որ ան գինին քացիսի , վեց օրը մէյմը երկերկու դգալ գինի լեցուր մէջը՝ ինչուան որ ամանին կէսէն վար լեցուի . անկէց ետքը չորս չորս դգալ լեցուր ինչուան ամանին բերանը . ասանկով խիստ լաւ բարկ քացախ կ'ուռնենաս :